

บทคัดย่อ

การเปิดประเทศของประเทศสหภาพเมียนมาร์ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์แต่ได้ปิดตัวเองจากประชาคมโลกมาเป็นระยะเวลายาวนานภายใต้การปกครองของระบอบเผด็จการทหาร เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติรวมไปถึงนักลงทุนจากประเทศไทยจำนวนมากมีความต้องการที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์ อย่างไรก็ตาม นักลงทุนมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ รวมไปถึง กฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการที่จะเข้าไปลงทุนเช่น กฎหมายบริษัท กฎหมายภาษีเงินได้ กฎหมายส่งเสริมการลงทุน และกฎหมายที่กำกับหรือเกี่ยวข้องกับกิจการที่จะเข้าไปลงทุนโดยตรง เป็นต้น

การเลือกรูปแบบขององค์กรทางธุรกิจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการต้น ๆ ที่จะต้องพิจารณาในการเข้าไปลงทุนทำกิจการในประเทศสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งรูปแบบองค์กรในการทำธุรกิจแต่ละรูปแบบมีภาระภาษีอากรโดยเฉพาะภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกัน ทั้งภาระภาษีในประเทศสหภาพเมียนมาร์เอง รวมไปถึงมีภาระภาษีทั้งหมดเมื่อนำรายได้กลับประเทศไทยหรือรายรับที่แท้จริงหลังจากหักภาษีที่แตกต่างกันซึ่งต้องพิจารณาทั้งกฎหมายภาษีในประเทศสหภาพเมียนมาร์ กฎหมายภาษีในประเทศไทย รวมไปถึงอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหภาพเมียนมาร์

จากการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศสหภาพเมียนมาร์รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ นักลงทุนไทยสามารถเลือกรูปแบบองค์กรในการดำเนินกิจการในประเทศสหภาพเมียนมาร์ได้หลากหลายซึ่งแต่ละรูปแบบมีภาระภาษีเงินได้ที่แตกต่างกันไปเช่น จัดตั้งกิจการโดยใช้ตัวแทนชาวเมียนมาร์เป็นเจ้าของ จัดตั้งบริษัทโดยใช้ตัวแทนชาวเมียนมาร์เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด จัดตั้งบริษัทโดยมีบริษัทไทยเป็นผู้ถือหุ้น จัดตั้งบริษัทโดยขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลสหภาพเมียนมาร์ และจัดตั้งสำนักงานสาขาโดยขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลสหภาพเมียนมาร์ เป็นต้น

หากพิจารณาเฉพาะการจัดตั้งนิติบุคคลในประเทศสหภาพเมียนมาร์ซึ่งจะมีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลตามกฎหมายภาษีเงินได้ของประเทศสหภาพเมียนมาร์ โดยไม่พิจารณาในรายละเอียดของกฎหมายอื่นๆ เช่น กิจการส่วนใหญ่จะไม่ได้รับส่งเสริมการลงทุนหากดำเนินกิจการในรูปแบบสำนักงานสาขา เป็นต้น นักลงทุนไทยสามารถเลือกจัดตั้งองค์กรที่เป็นทางการรวมทั้งเลือกรับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งสามารถจำแนกรูปแบบได้เป็น 4 รูปแบบหลักๆ คือ จัดตั้งบริษัทในประเทศสหภาพเมียนมาร์โดยมีบริษัทไทยเป็นผู้ถือหุ้น จัดตั้งสำนักงานสาขาของบริษัทไทยในประเทศสหภาพเมียนมาร์ จัดตั้งบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์โดยมีบริษัทไทยเป็นผู้ถือหุ้น จัดตั้งสำนักงานสาขาของบริษัทไทยโดยได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยรวมหรือรายรับที่แท้จริงหลังจากหักภาษีแตกต่างกัน

- เงินปันผลจากบริษัทในประเทศสหภาพเมียนมาร์ที่จ่ายให้แก่บริษัทไทยที่เป็นผู้ถือหุ้น มีภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งในประเทศไทยและประเทศสหภาพเมียนมาร์ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ เนื่องจากเงินปันผลที่จ่ายเป็นตัวเงินที่เหลือจากเงินกำไรสุทธิหักด้วยภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศสหภาพเมียนมาร์ในอัตราร้อยละ 25 แต่สามารถได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทยโดยการใช้อัตราประโยชน์จากราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 10) มาตรา 5 วิสติ ซึ่งยกเว้นภาษีจากเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศไทย ซึ่งถือหุ้นในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศผู้จ่ายเงินปันผลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงได้ โดยถือหุ้นไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนนับแต่วันที่ได้หุ้นนั้นมาจนถึงวันที่ได้รับเงินปันผล เงินปันผลดังกล่าวจึงมีภาวะภาษีเฉพาะในประเทศสหภาพเมียนมาร์แต่ไม่มีภาวะภาษีในประเทศไทย

- เงินจำหน่ายกำไรจากสำนักงานสาขาของบริษัทไทยกลับมายังประเทศไทย มีภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคลทั้งในประเทศไทยและประเทศสหภาพเมียนมาร์ร้อยละ 35 ของกำไรสุทธิ เนื่องจากเงินจำหน่ายกำไรเป็นตัวเงินที่เหลือจากเงินกำไรสุทธิของสำนักงานสาขาหักด้วยภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศสหภาพเมียนมาร์ในอัตราร้อยละ 35 แต่ได้รับสิทธิในการนำภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จ่ายในประเทศสหภาพเมียนมาร์มาใช้เป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย เงินจำหน่ายกำไรดังกล่าวจึงมีภาวะภาษีเฉพาะในประเทศสหภาพเมียนมาร์แต่ไม่มีภาวะภาษีในประเทศไทย

- เงินปันผลที่จ่ายจากบริษัทในประเทศสหภาพเมียนมาร์ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนให้แก่บริษัทไทยที่เป็นผู้ถือหุ้น ถึงแม้จะไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์การขจัดภาษีซ้อน ข้อ 24 ของอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งให้สิทธิประโยชน์ในการใช้เครดิตภาษีเชิงสมมติ (Tax Sparing Credit) เฉพาะในเครดิตภาษีแบบธรรมดา (Ordinary Tax) ไม่รวมไปถึงเครดิตภาษีแบบ Underlying Tax แต่ก็จะมีภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคลเลยทั้งในประเทศไทยและประเทศสหภาพเมียนมาร์ เพราะได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์และที่ประเทศสหภาพเมียนมาร์ไม่มีการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายจากเงินปันผล อีกทั้งสามารถใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีในประเทศไทยจากราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 10) มาตรา 5 วิสติ

- เงินจำหน่ายกำไรกลับมายังประเทศไทยจากสำนักงานสาขาของบริษัทไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์ ไม่มีภาวะภาษีเงินได้นิติบุคคลเลยทั้งในประเทศไทยและประเทศสหภาพเมียนมาร์ จากการได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศสหภาพเมียนมาร์ และสิทธิประโยชน์ในการใช้เครดิตภาษีเชิงสมมติตามอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหภาพเมียนมาร์ ข้อ 24 การขจัดภาษีซ้อน

Abstract

The opening of the Republic of Myanmar, the country with abundant resources, attracts investors all around the world including investors from Thailand. To invest in this reopening country, investors need to understand the business environment and to study laws and regulations concerning general and specific businesses. The laws and regulations, for example, include company laws, tax laws, investment promotion laws and specific type of business laws.

To select business forms is the major need for the investment planning. Each business form is different in tax burden. The corporate income tax burden consists of both tax in Myanmar and Thailand, when investors repatriate funds. This total tax burden can be conversely measured by "Post-Taxed Return". To find total tax burden or Post-Taxed Return, Myanmar and Thailand tax laws, including the agreement on double taxation between Thailand and Myanmar, all must be in consideration.

Considering Myanmar laws and business environment, Thai investors select various business forms for investing in Myanmar such as setting up a business both proprietary and partnership with Myanmar citizen as a nominee, a company with Myanmar citizen nominee as whole shareholders, a company with Thai company as a shareholder or whole shareholder, a company with investment promotion by Myanmar government and a branch of Thai company with investment promotion by Myanmar government. Each business form restricts to dissimilar laws and conditions. And of course, they are distinct in tax burden.

Without considering other specific laws, Thai investors setting up a juristic person, which is constrained with different corporate income tax burden in Myanmar, can be done in 4 different forms. They are a company with Thai company as a shareholder, a branch of Thai company, a company with Thai company shareholder granted investment promotion benefits by Myanmar government and a branch of Thai company granted investment promotion benefits by Myanmar government.

The dividend paid from Myanmar company to Thai company shareholder is net profit deducting 25 % corporate income tax rate. However, it is tax exempted in Thailand according to Royal decree # 10, issued under Revenue Code. As a result, total tax burden in both Myanmar and Thailand is 25%.

The profit money disposed from a branch in Myanmar to Thai company is net profit deducting 35 % corporate income tax rate. However, Thai company has no tax burden in Thailand since this 35 % tax already paid in Myanmar is over 20% Thailand corporate income tax. So it can all be used as the credit in tax calculation in Thailand. As a result, total tax burden in both Myanmar and Thailand is 35%.

There is totally no tax burden in the case of dividend paid from Myanmar company, granted investment promotion benefits by Myanmar government, to Thai company shareholders. This is because of tax exemption in Myanmar under Investment promotion. And although Thai company shareholders cannot utilize the benefit of underlying tax according to Double Tax Agreement between Myanmar and Thailand, they still can apply tax exemption according to Royal Decree # 10.

There is totally no tax burden in the case of profit money disposed from a branch, granted investment promotion benefits by Myanmar government, to Thai company. This is because of tax exemption in Myanmar under Investment promotion. And Thai company can utilize tax sparing credit benefit, according to Double Tax Agreement between Myanmar and Thailand, in tax calculation in Thailand.